

Parlamentul
Republicii Moldova

ID 01/03-42

05.04.2022

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Comisiei economie, buget și finanțe

AMENDAMENT

**la proiectul de lege privind activitatea de asigurare și
reasigurare**

(nr. 438 din 05.11.2020)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, la **proiectul de lege privind activitatea de asigurare sau reasigurare (nr. 438 din 05.11.2020)**, în continuare – proiect de lege.

Respectiv, propun următoarele amendamente la proiectul de lege:

1. De completat art. 4:

- **după noțiunea de „proces de supraveghere” de completat cu noțiunile:**

Principiile Actuariale și Practicile General Acceptate (în continuare - GAAPP) - este un set comun de principii fundamentale, standarde și proceduri actuariale care se conțin în cadrul de reglementare național și în documentele emise de Asociația Actuarială Internațională (IAA), și a altor uniuni și asocieri profesionale în domeniul actuarial care nu contravin principiilor enunțate de IAA și sunt general acceptate. GAAPP este diferențiat la nivel local și internațional în dependența de area principiilor și practicilor incluse;

Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară (în continuare SFCR) - set de rapoarte prudentiale cu scop special care caracterizează poziția financiară, performanța financiară,

sistemul de guvernanță și evaluarea adecvării acestuia la profilul de risc, politici, bazele și metodele utilizate pentru evaluarea activelor, rezervelor tehnice și altor obligații, separat pentru fiecare dintre acestea, împreună cu explicații în cazul în care există diferențe majore între acestea și cele utilizate pentru evaluarea activelor, rezervelor tehnice și altor obligații în situațiile financiare cu scop general și acest set de rapoarte prudentiale, managementul capitalului și alte informații aferente activității entității pentru o perioadă de gestiune;

Rapoarte specializate cu scop de supraveghere - set de rapoarte specializate, cu scop prudential și de supraveghere, solicitate de Autoritatea de supraveghere, conform prezentei legi și actelor normative emise de aceasta, inclusiv situațiile financiare specializate, raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară, evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității, etc. Situațiile financiare cu scop general nu fac parte din această categorie de rapoarte ale asiguratorului sau reasiguratorului;

- după noțiunea de „risc unic” de completat cu noțiunile:

Situații financiare – set de rapoarte cu scop general menite să satisfacă nevoile utilizatorilor care nu sunt în situația de a impune unei entități să întocmească rapoarte adaptate nevoilor lor specifice de informații, întocmite conform prevederilor Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, care caracterizează poziția financiară, performanța financiară și alte informații aferente activității entității pentru o perioadă de gestiune;

Situații financiare specializate - set de rapoarte cu scop special ce conțin informații financiare la nivel individual sau consolidat și se aplică societăților de asigurare sau de reasigurare din Republica Moldova, inclusiv sucursalelor din străinătate ale acestora, precum și sucursalelor societății de asigurări sau de reasigurări din alte state în ceea ce privește activitatea desfășurată în Republica Moldova, întocmite conform prevederilor actelor normative ale autorității de supraveghere;

- după noțiunea de stat gazdă de completat cu noțiune:

Standarde Internaționale de Actuarial - Standarde Internaționale de Practici Actuariale (ISAPs), emise de către Asociația Internațională de Actuarial (IAA);

Argumentare: Propunerea are drept scop definitivarea anumitor situații financiare. Astfel, este necesar de concretizat definiția acestor situații.

2. De completat art. 7, alin. (2) după sintagma „cu legile speciale” cu „ , cu garantarea de către autoritatea de supraveghere a rentabilității efective minime a acestor produse pentru asigurați”.

3. De modificat și completat art. 15, alin. (1) după cum urmează:

- **lit. e) se substituie cuvântul „active” cu cuvintele „fonduri proprii” și „cerința cu capital minim” cu „valoarea fondurilor proprii”.**
- **lit. f) va avea nou cuprins:**
„f) nu respectă cerințele autorității de supraveghere privind formarea și menținerea rezervelor tehnice, raportate în situațiile financiare specializate și SFCR;”;
- **excluderea lit. h).**

4. De modificat la art. 25 după cum urmează:

- **alin. (1) în redacția nouă:**

”(1) Sucursalele societăților de asigurare sau de reasigurare din alte state trebuie să publice în limba română următoarele informații ale societăților de asigurare sau de reasigurare străine:

- a) situațiile financiare individuale;*
- b) situațiile financiare consolidate, după caz;*
- c) raportul conducerii;*
- d) raportul consolidat al conducerii, după caz;*
- e) raportul auditorului, întocmit conform legislației din statul de origine al societăților de asigurare sau de reasigurare;*
- f) raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară;*
- g) raportul privind fondurile proprii.”*

- **de introdus alin. (1¹):**

„(1¹) Publicarea rapoartelor și informații prevăzute în alin. (1) prezentului articol se efectuează în termen de 15 zile de la expirarea termenului de publicare în statul de origine”.

5. De completat art. 36 alin.(10) în final cu următorul cuprins:

„Destituirea titularului unei funcții cheie ce este angajat al Asigurătorului se va realiza analogic în condițiile art.200 din Codul Civil”.

Argumentare: Propunerea are drept scop excluderea conflictelor de interese, și evitarea unor litigii de muncă de lungă durată în instanțele de judecată. Astfel, este necesar de concretizat procedeul de destituire, demitere (concediere) din funcția cheie a salariatului.

6. De exclus de la art. 37 alin.(2).

7. De modificat art. 39 după cum urmează:

- **alin. (1) de exclus.**

8. De modificat art. 42 după cum urmează:

- **de inclus alin. (1¹) cu următor cuprins:**
„(1¹) Actuarul este obligat să respecte GAAPP la executarea funcțiilor actuariale.”
- **alin. (2) de exclus textul** *„deținând funcția și exercitând atribuții în cadrul a cel mult doi asiguratori sau reasiguratori”;*
- **alin. (3), de redat în redacția nouă:**
„(3) Actuarul are acces liber la toate documentele, actele normative interne, datele și informațiile necesare îndeplinirii atribuțiilor acestuia. Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să prezinte documentele, actele normative interne, datele și informațiile solicitate de actuar, necesare pentru exercitarea atribuțiilor acestuia, inclusiv explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere și altor lucrători ai asigurătorului. Actuarul nu are dreptul să utilizeze informațiile obținute în contextul executării funcției actuariale în scopul obținerii unui câștig personal diferit de

cel expres prevăzut în tratatul civil privind executarea funcției actuariale în această societate de asigurare sau de reasigurare sau pentru câștigul financiar sau de altă natură al persoanelor terțe.”

- **de introdus alin. (4) și (5) cu următorul cuprins:**
*„(4) Actuarul este responsabil de corectitudinea și exactitatea calculelor actuariale, estimărilor și concluziilor pe care le-a efectuat și poartă răspundere pentru dezvăluirea informației confidențiale, în conformitate cu prezenta lege.
(5) Actuarul este obligat să documenteze lucrările sale de actuariat prestate. Documentația actuarului trebuie să corespundă GAAPP, să fie adecvată și să conțină înregistrări, comunicări, foi de lucru și alte documente relevante ale activității sale, care ar trebui să fie păstrate de actuar pentru o perioadă rezonabilă de timp, dar nu mai puțin de 5 ani din momentul emiterii unui calcul actuarial sau estimării actuariale. Documentația trebuie să descrie clar sursele de date, ipotezele semnificative și metodele utilizate. Orice schimbări semnificative în sursele de date, ipoteze sau metode de la ultima analiză trebuie documentate. Actuarul ar trebui să explice motivul (motivele) și să descrie impactul modificărilor.”*

Argumentare: Modificările date vin în contextul transpunerii bunelor practici de practicare a activităților profesionale de actuariat.

9. La art. 44, alin. (1):

- **la litera a) după textul** *„întocmească situații financiare”* de completat cu textul *„cu scop general”*;
- **la litera b) după textul** *„să întocmească rapoartele”* de completat cu text *„specializate cu scop de supraveghere”*.

Argumentare: delimitarea rapoartelor prezentate de către entităților de raportare.

10. De modificat și completat art.46 după cum urmează:

- **la alin.5) lit.h)** Se substituie cuvântul „*activelor*” cu cuvântul „*fondurile proprii*”.

11. De modificat art.50:

- **de expus alin.(1)** în următoarea nouă redacție:
„(1) Societățile de asigurare sau de reasigurare vor face public, anual, pe pagină web oficială a sa rapoartele specializate cu scop de supraveghere.”;
- **de introdus alin. (1^a) cu următorul conținut:**
„(1^a) Raportul privind solvabilitatea și stabilitatea financiară, va cuprinde informații, fie incluse integral, fie care vor face trimitere la informații echivalente, făcute publice în temeiul altor dispoziții legale sau de reglementare, precum:
 - a) descrierea activității și a performanței societății;*
 - b) descrierea sistemului de guvernanță și evaluarea pertinentei acestuia pentru profilul de risc al societății;*
 - c) descrierea separată, pentru fiecare categorie de risc, a expunerii la riscuri, a concentrării de riscuri, a reducerii riscurilor și a sensibilității la risc;*
 - d) descrierea separată, pentru active, rezerve tehnice și alte pasive, a bazelor și metodelor folosite la evaluarea acestora în rapoartele specializate cu scop de supraveghere;*
 - e) descrierea gestiunii capitalului, care să includă cel puțin următoarele:*
 - 1. structura și valoarea fondurilor proprii, precum și calitatea acestora;*
 - 2. valoarea cerinței ratei de solvabilitate și de capital minim;*
 - 3. valoarea la care se ridică orice neconformitate semnificativă cu cerințele ratei de solvabilitate sau de capital minim pe parcursul perioadei de raportare, chiar dacă a fost ulterior înlăturată, împreună cu o explicație privind cauzele și consecințele sale, precum și orice măsuri de remediere care au fost luate.”*
- **alin. (2) după textul** „*în situațiile financiare*” se adaugă text „*cu scop general*”;
- **alin. (7) de prezentat în redacție nouă:**
„(7) În termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune, asigurătorul sau reasigurătorul expediază autorității de supraveghere situațiile financiare cu scop general și situațiile financiare specializate, rapoarte auditorului și expertiza

actuarului, precum și publică acestea în organul de presă prevăzut de statut.”

12. La art.53 alin.(3):

- **la litera c)** după text „*de a exprima o opinie*” de supliniți cu text „*, sau refuzul de a furniza o opinie*”;
- **la litera d)** după text „*nerespectarea cerințelor* ” de supliniți cu text „*de acoperire a cerinței de capital de solvabilitate,* ”.

13. De modificat art.53:

- **alin. (6) de aprobat în redacție nouă** după cum urmează:
„(6) *La efectuarea misiunii de audit al situațiilor financiare, auditorul este obligat să atragă cel puțin o persoană în calitate de expert independent care deține un certificat de calificare al actuarului, în vederea examinării activității de asigurare sau de reasigurare conform Principiilor Actuariale și Practicilor General Acceptate (GAAPP). Actuarul atras în misiunea de audit nu are dreptul să fie în relații contractuale cu societatea de asigurare sau de reasigurare auditată și să nu fi avut cu aceasta relații contractuale cel puțin în ultimii 2 ani consecutivi premergători perioadei auditate.*”
- **la alin.(8)** se substituie cifra „3” cu cifra „7”.

14. De modificat art.57:

- **alin. (1) în redacție nouă** după cum urmează:
„(1) *În scopul întocmirii situațiilor financiare cu scop general, individuale și/sau consolidate, reglementate de Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, activele și pasivele societății de asigurare sau de reasigurare se evaluează conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).*”;
- **de introdus nou alin. (1¹) în redacție** după cum urmează:
„(1¹) *Pentru întocmirea rapoartelor specializate cu scop de supraveghere, activele și pasivele societății de asigurare sau de reasigurare se evaluează conform prevederilor prezentului articol, actelor normative ale autorității de supraveghere și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).*”
- **alin. (2) în redacție după cum urmează:**

- „(2) În cazul în care evaluarea activelor și pasivelor prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere, conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), menționată la alin. (1¹), nu corespunde cerințelor de evaluare stabilite la alin. (3) și (4), prevederile acestor alineate se aplică prioritar.”
- alin. (3) se modifică și după text „își evaluează activele” de completat cu text „ prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere”;
- alin. (4) se modifică și după text „își evaluează pasivele” de completat cu text „ prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere”.

15. De exclus de la art.58 alin. 2) după cum urmează:

„Valoarea activelor care acoperă rezervele tehnice trebuie să fie în orice moment cel puțin egală cu valoarea acestor rezerve”

16. De exclus de la art.59 alin. 1) lit. i) pct.3) sintagma:

„acestea sunt determinate la 75% din valoarea justă, cu excepția bunurilor imobile cu destinație agricolă și a celor din extravilan care vor fi admise în proporție de 50% din valoarea justă”

17. De modificat art.59 alin.(1) după cum urmează:

- la alin. (1), lit. l) Se substituie cifra „180” cu cifra „365”;
- de completat alin. (1) cu nouă literă n) cu următor conținut:
„n) cota parte deținută în fondul de Garantare financiară externă sau alte fonduri de garantare obligatorii, stabilit conform legislației în vigoare.”

Argumentare: În prezent, companiile de asigurări membre ale Biroului Național Asigurătorilor de Autovehicule care sunt licențiate în subscrierea produsului de asigurare „Cartea Verde”, sunt obligate să dețină un fond de garantare externă (GFE) în mărime totală de 4,25 mln EUR. Reieșind din faptul că, la moment sunt licențiate 7 companii de asigurări pentru a distribui produsul de asigurare „Cartea Verde”, fiecare din

aceasta deține în GFE o cotă de 607.142 EUR. De menționat, că acest tip de investiție se află pe conturile bancare ale BNAA, sub formă de depozite bancare, și constituie o garanție reală pentru stingerea daunelor survenite pe marginea contractelor de asigurare Carte Verde, mijloace ce nu pot fi retrase de către companiile de asigurări pentru utilizarea acestora conform altei destinații.

În acest scop, pentru a atenua impactul economic a modificărilor propuse, este rațional de inclus acest tip de activ să fie admis la acoperirea Rezervelor tehnice de asigurări în mărime integrală, dat fiind faptul că natura și scopul acestora este de acoperi cu o marjă suplimentară toate obligațiile care decurg din polițele de asigurare aferente produsului de asigurare „Cartea Verde”.

18. De modificat și completat art.60 după cum urmează:

- **la alin. (1) de substituit din text** cuvintele „investiții privind activele” cu cuvântul „active”.
- **alin.(1) lit.(c) se completează după cuvintele** „art. 59 alin. (1)” cu cuvintele „lit. c”, iar în continuare conform textului.
- **alin. (1), lit. d) de substituit din text** cifra „5” cu cifra „10”, și respectiv cifra „20” cu cifra „30” .
- **alin. (1), lit. g) de substituit din text** cifra „1” cu cifra „3.
- **alin. (1), lit. h) de substituit din text** cifra „1” cu cifra „3”, și respectiv cifra „2” cu cifra „10” .
- **de completat alin. (1) cu lit. j), k), l)** cu următorul cuprins:
lit. j) - „investițiile în bunuri imobiliare menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. i) nu trebuie să depășească 5 % în cazul unei și aceleiași investiții și nu mai mult de 35% din total (pentru asigurări generale) și 60 % din total (pentru asigurări de viață) ”;
„lit.k) - activele menționate la articolul 59 alineatul (1) lit. n) în limita cotei deținute conform destinației fondului de garantare stabilit în legislație.
- **la alin. (2) de substituit din text** cuvintele „investiții privind activele” cu cuvântul „active”.
- **alin. (2), lit. e) de substituit din text** cifra „2” cu cifra „10”, și respectiv cifra „5” cu cifra „30” .
- **alin. (2), lit. f) de substituit din text** cifra „2” cu cifra „5”, și respectiv cifra „5” cu cifra „20”;

- **alin. (1), lit. g) de substituit din text** cifra „2” cu cifra „5”, de exclus cuvîntul „din total”; iar în final de completat cu textul „în cazul unui singur emitent și nu mai mult de 20% din total,,
- **alin. (2), lit. i) de substituit din text** cifra „2” cu cifra „10”, cifra „5” cu cifra „35”, și respectiv cifra „7” cu cifra „60”;
- **alin. (2), lit. k) de substituit din text** cifra „1” cu cifra „3”;
- **alin. (2), lit. l) de substituit din text** cifra „1” cu cifra „3”, și respectiv cifra „2” cu cifra „10”;

19. De modificat art. 65 și de aprobat în redacția nouă după cum urmează:

„(1)Societatea de asigurare sau de reasigurare constituie și menține, potrivit activității pe care o desfășoară, suficiente rezerve tehnice necesare îndeplinirii tuturor obligațiilor de asigurare și/sau de reasigurare ce rezultă din contractele de asigurare și/sau de reasigurare.

(2)Valoarea rezervelor tehnice trebuie să corespundă valorii monetare curente plătite de către o societate de asigurare sau de reasigurare pentru transferul imediat al obligațiilor de asigurare și/sau de reasigurare către o altă societate de asigurare sau de reasigurare.

(3) Calcularea rezervelor tehnice se efectuează în mod prudent, fiabil și obiectiv.

(4) În condițiile utilizării la calcularea rezervelor tehnice a informațiilor furnizate de piețele financiare și a datelor generale disponibile din piață privind riscurile de subscriere, calculul rezervelor tehnice utilizează în mod coerent cu piața aceste informații și date.

(5) Tipurile de rezerve tehnice și modul de calculare și menținere a acestora, prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere se stabilesc prin prevederile prezentei legi și actele normative ale autorității de supraveghere.”.

Argumentare: IFRS 17 va fi obligatoriu pentru aplicare începând cu **01 ianuarie 2023**.

20. De modificat art. 66 și de aprobat în redacția nouă după cum urmează:

„(1)Asigurătorul sau reasigurătorul formează și menține, potrivit activității pe care o desfășoară, suficiente rezerve tehnice necesare îndeplinirii tuturor obligațiilor ce rezultă din

contractele de asigurare și/sau de reasigurare. Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să colecteze și să păstreze la un nivel adecvat informația necesară pentru crearea de rezerve.

(2) Asigurătorul sau reasigurătorul este obligat să prezinte autorității de supraveghere, în anexele la rapoartele financiare specializate anuale, explicații privind baza și metodele aplicate la calcularea rezervelor tehnice.

(3) Mărimea rezervelor tehnice prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere nu poate fi mai mică decât mărimea obținută prin calculul acestor rezerve potrivit actelor normative ale autorității de supraveghere.

(4) În cazurile în care contractul de asigurare și/sau de reasigurare prevede plata despăgubirilor în valută străină, rezervele tehnice aferente se formează și se mențin în această valută.

(5) La calcularea rezervelor tehnice prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere, asigurătorul sau reasigurătorul ține cont de:

- a) toate cheltuielile aferente administrării obligațiilor față de contractanți, asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți, în conformitate cu contractele de asigurare și/sau de reasigurare;*
- b) inflație, inclusiv pentru cheltuieli și daune, dacă inflația este un factor cu influență determinantă asupra valorii cheltuielilor și daunelor;*
- c) toate plățile efectuate către asigurați, reasigurați, beneficiarii asigurării și terții păgubiți, inclusiv de faptul că viitoarele beneficii estimate vor fi achitate, indiferent dacă aceste plăți sunt sau nu garantate prin contract.”*

21. De modificat art. 68, alin. (2) după text „din contractele de reasigurare” de completat cu text „prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere”.

22. De modificat art. 70 după cum urmează:

- **la alin. (1), litera a) după textul** „adecvarea nivelului rezervelor tehnice” de completat cu textul „prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere”;
- **alin. (2) se aprobă în cu nou conținut:**
 „(2) În cazul în care calcularea rezervelor tehnice ale societăților de asigurare sau de reasigurare, prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere, se efectuează cu încălcarea prevederilor prezentei legi, autoritatea de supraveghere solicită acestora majorarea valorii rezervelor tehnice până la nivelul reglementat.”

23. De modificat art.71 și de aprobat cu nou conținut după cum urmează:

„Articolul 71. Fonduri proprii

(1) Fondurile proprii reprezintă suma fondurilor proprii de bază prevăzute la alin. (2) și a fondurilor proprii auxiliare prevăzute la alin. (3).

(2) Fondurile proprii de bază includ următoarele elemente:

a) excedentul de active față de obligații, evaluate în conformitate cu art. 57, din care se scade valoarea acțiunilor proprii deținute, capitalului social neachitat de acționari, capitalului retras, valorii de bilanț a imobilizărilor necorporale, cheltuielilor anticipate;

b) datoriile subordonate.

(3) Fondurile proprii auxiliare includ elemente diferite de fondurile proprii

de bază, care pot fi apelate pentru a acoperi pierderile, precum:

a) capitalul social sau fondul inițial, nevărsat/neachitat și neapelat;

b) acreditive și garanții;

c) alte instrumente cu obligativitate contractuală aflate la dispoziția societăților.

(4) În cazul în care un element al fondurilor proprii auxiliare este vărsat sau achitat, atunci acesta este tratat ca un element de activ și nu mai este element de fonduri proprii auxiliare.

(5) Fondurile surplus reprezintă profituri acumulate nedistribuite contractanților și beneficiarilor și nu sunt considerate obligații din asigurare și din reasigurare dacă îndeplinesc criteriile prevăzute la alin. (6).

(6) Clasificarea pe ranguri și eligibilitatea fondurilor proprii, condițiile și limitele în care acestea pot fi luate în considerare, filtrele prudențiale, deducerile din elementele de fonduri proprii, reducerile din nivelurile de fonduri proprii și orice alte cerințe de determinare a acestora sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.”

Argumentare: transpunerea parțială a prevederilor Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25.11.2009.

24. De modificat și completat art.74 alin. (1) - (8) în redacție nouă după cum urmează:

„Articolul 74. Cerința de capital minim

(1) Cerința de capital minim, reprezentată de capitalul propriu al societății de asigurare sau de reasigurare, constituie cel puțin (pragul absolut):

a) 45.000.000 MDL – pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate în categoria „asigurări generale” și nu cad sub incidența lit. b);

b) 60.000.000 MDL – pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate în categoria „asigurări generale” și care subscriu integral sau parțial și riscurile din clasele de asigurare 10–15 din compartimentul B al anexei;

c) 60.000.000 MDL – pentru societățile de asigurare care desfășoară activitate în categoria „asigurări de viață”;

d) 60.000.000 MDL – pentru societățile de reasigurare care desfășoară exclusiv activitate de reasigurare;

e) totalul sumelor prevăzute la lit. a) și c) sau b) și c) – pentru societățile de asigurare compozite care practică activitatea simultană.

(2) La momentul înregistrării de stat asigurătorul sau reasigurătorul trebuie să întrunească cerința de capital minim prevăzută la alin. (1) și să dispună de mijloacele bănești depuse integral în formă bănească într-un cont bancar de către fondatorii săi.

(3) Aporturile la capitalul social sunt depuse integral în formă bănească atât la constituire, cât și la majorarea acestui capital.

(4) Mijloacele obținute din împrumuturi, credite bancare, gaj sau din alte mijloace atrase, inclusiv din avansurile

participanților profesioniști pe piața asigurărilor și ale terțelor persoane, nu pot servi drept sursă de formare sau de majorare a capitalului social și/sau a capitalului propriu al asigurătorului sau reasigurătorului.

(5) Persoana juridică are dreptul să plătească acțiunile asigurătorului sau reasigurătorului în formă bănească, în limitele capitalului său propriu (activelor nete).

(6) Asigurătorul sau reasigurătorul are dreptul să dobândească acțiuni proprii de la acționarii săi, cu condiția respectării legislației privind societățile pe acțiuni și a prevederilor actelor normative referitoare la stabilitatea financiară și solvabilitatea asigurătorului sau reasigurătorului.

(7) Fondurile proprii ale asigurătorului sau reasigurătorului nu pot scădea sub nivelul cerinței de capital minim stabilit conform prezentei legi.

(8) Modalitatea de calcul și cea de determinare a elementelor cerinței de capital minim sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere”.

Argumentare: Cerințele de Capital Minim sunt transcrise din Directivă în prezentul proiect de lege fără a fi racordate la realitățile economice locale și la volumul pieței de asigurări din Republica Moldova.

În urma datelor publicate de către CNPF, la situația din 30.09.2021, observăm că toate companiile licențiate practică asigurări din clasa a 10 (Răspundere civilă auto internă), ceea ce potrivit noii redacții a Legii impune deținerea unui capital minim de 3,2 ml. EUR, iar pentru asigurătorii ce practică Carte Verde acest capital trebuie să constituie 3,84 ml. Euro. Ținând cont de faptul că volumul anual de prime brute subscrise (PBS) a pieței de asigurări autohtone cifrează la sfârșitul anului 2020 un volum total de 81,2 ml. EUR, iar companiile de asigurări situate în top 5, se află în intervalul de la 9 până la 13 ml. EUR prime subscrise anual, atunci ponderea capitalului minim din volumul anual de prime subscrise ar constitui de la 29,5% până la 42,6%, ajungând chiar și la peste 200% pentru alte companii de asigurări. În același timp, dacă e să analizăm exigențele impuse companiilor de asigurări din țara vecină România, de către legislația locală, care are un volum total prime subscrise anual de aproximativ 2.5 miliarde EUR (de 31 ori mai mare comparativ cu RM), observăm că Cerința de Capital Minim este de 3,7 ml. euro,

iar raportat la volumul de prime subscrise anual de către companiile de asigurări din România observăm că această pondere constituie, pentru fiecare dintre companiile din top 10, de la 0,7% până la maxim 10% din volumul de prime subscrise anual.

În acest context, nu este rațional de impus așa cerințe drastice privind CCM.

Astfel amendamentul dat, are la baza raționamentul economic și realitatea pieții, precum și prevederile art. 56 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21.07.1995 unde se indică că leul moldovenesc este mijlocul de plată pe teritoriul Republicii Moldova.

Referitor la excluderea alin. (2), această cerință depășește limitele stabilite de directivă.

25. De modificat art. 77 după cum urmează:

- **alin. (2) de înlocuit textul** „situațiilor financiare” cu textul „poziției financiare”;

- **alin. (2) lit. a) și b) de expus în redacție nouă** după cum urmează:

„a) cerințelor prevăzute de prezenta lege privind rezervele tehnice prezentate în rapoartele specializate cu scop de supraveghere și/sau a restricțiilor privind activele care acoperă aceste rezerve;

b) cerinței ratei de solvabilitate prevăzută de prezenta lege;”;

- alin. (8), și alin.(10) de exclus sintagma „suplinite cu marja de siguranță adițională de 20%”.

26. De modificat art. 95 prin introducerea noilor alin. (6)

- **(15) cu următor conținut:**

„(6) Înainte de încheierea contractului de asigurare de viață, deținătorului de poliță de asigurare i se comunică cel puțin informațiile prevăzute la alineatele (7)-(9).

(7) Se comunică următoarele informații privind societate de asigurare de viață:

- a) denumirea asigurătorului;*

- b) adresa sediului central și, după caz, a sucursalei care încheie contractul;*

- c) o referință clară la raportul privind solvabilitatea și situația financiară, prevăzut de actele normative ale autorității de*

supraveghere, ce permite deținătorului poliței de asigurare un acces ușor la aceste informații;

(8) Se comunică următoarele informații privind angajamentul:

- a) condițiile generale și speciale;
- b) definiția fiecărui beneficiu și a fiecărei opțiuni;
- c) durata contractului;
- d) metode de reziliere a contractului;
- e) metode de plată a primelor și durata plăților;
- f) metode de calculare și atribuire a participațiilor;
- g) indicarea valorilor de răscumpărare și a celor vărsate și măsura în care sunt garantate;
- h) informații privind primele pentru fiecare beneficiu, atât pentru cele principale, cât și pentru cele suplimentare, după caz;
- i) pentru polițele pe bază de unități, definiția unităților pe care sunt bazate beneficiile;
- j) indicarea naturii activelor care acoperă contracte cu capital variabil;
- k) modalități de exercitare a dreptului de reziliere, precum și a dreptului ca deținătorii de polițe de asigurare să schimbe contractul cu unul nou, având în vedere drepturile pe care le-au dobândit pentru contractual în curs;
- l) informații generale privind regimul fiscal care se aplică tipului de poliță;
- m) modalitățile de soluționare a reclamațiilor privind contractele, formulate de deținătorii polițelor de asigurare, asigurați sau beneficiarii contractelor, inclusiv, după caz, existența unui serviciu de contestații, fără a aduce atingere dreptului de a iniția procedurile judiciare;
- n) legea aplicabilă contractului în cazul în care părțile nu au dreptul de a alege sau, în care părțile au dreptul de a alege legea aplicabilă, legea pe care o propune asiguratorul.

(9) În plus, sunt furnizate informații specifice pentru a oferi o înțelegere adecvată a riscurilor pe care le implică contractul și pe care și le asumă deținătorul poliței de asigurare.

(10) Deținătorul poliței de asigurare este informat pe întreaga durată a contractului cu privire la următoarele informații:

- a) condițiile generale și speciale și ori ce modificarea operată în acestea;

b) toate informațiile enumerate la alin. (8) lit. (e)-(n), în cazul unei schimbări a condițiilor de asigurare sau a unei modificări a legislației aplicabile contractului;

c) în fiecare an, informații privind situația participării la beneficii.

(11) În cazul în care, în ceea ce privește o ofertă de asigurare de viață sau încheierea unui contract de asigurare de viață, asigurătorul prezintă cifre privind valoarea eventualelor plăți în afara plăților convenite prin contract și mai mari decât acestea din urmă, asigurătorul oferă deținătorului poliței un exemplu de calcul în care este prevăzută eventuala plată la scadență, aplicând baza de calcul a primelor și folosind trei rate diferite ale dobânzii. Aceasta nu se aplică asigurărilor temporare de viață și contractelor pe termen limitat. Asigurătorul informează deținătorul poliței într-un mod clar și cuprinzător că acest exemplu de calcul nu este decât aplicarea unui model de calcul bazat pe simple ipoteze și că deținătorul poliței nu poate deduce din acest exemplu de calcul niciun drept contractual;

(12) În cazul asigurărilor de viață cu participare la profit, asigurătorul informează anual și în scris deținătorul poliței cu privire la situația drepturilor sale, incluzând participarea la profit. În plus, în cazul în care asigurătorul prezintă cifre privind eventuala evoluție a participării la profit, asigurătorul informează deținătorul poliței cu privire la diferențele dintre evoluția reală și datele inițiale.

(13) Informațiile menționate la alin. (7) - (12) sunt formulate în mod clar și exact, în scris, în limba oficială aplicabilă. Cu toate acestea, aceste informații pot fi redactate într-o altă limbă în cazul în care asiguratul solicită, pentru ca deținătorul poliței de asigurare să înțeleagă exact elementele esențiale ale angajamentului.

(14) Autoritatea de supraveghere poate cere asigurătorului de asigurare de viață să furnizeze informații suplimentare celor enumerate la alin. (7) - (12) numai în cazul în care sunt necesare pentru ca deținătorul poliței de asigurare să înțeleagă exact elementele esențiale ale angajamentului.

(15) Societatea de asigurare de viață nu poate solicita de la deținătorul de polițe de asigurare sau de la contractantul de a prezenta documente de orice formă sau natură, care nu sunt stabilite în mod exact de prevederile contractului de asigurare de viață.”

27. De modificat art. 98 după cum urmează:

- **alin. (2) va avea nou conținut:**

„(2) Activitățile în categoriile „asigurări de viață” și „asigurări generale” vor fi gestionate separat în următoarele scopuri:

a) conduce separat activitatea de asigurări generale și de asigurări de viață prin organele executive și persoanele care dețin funcții-cheie distincte, astfel încât drepturile contractanților să fie respectate;

b) organizează și conduc evidențe contabile distinct pentru cele două categorii de asigurări;

c) evidențiază direct elementele de activ și de pasiv, de venituri și de cheltuieli pe cele două categorii de asigurări;

d) utilizează chei de repartizare fundamentate, cu respectarea legislației specifice aplicabile pentru elementele de activ și de pasiv, de venituri și de cheltuieli care nu pot fi evidențiate direct;

e) dispun de proceduri, aprobate de conducere, privind modalitatea de alocare a elementelor de activ și de pasiv, de venituri și cheltuieli și principiile care stau la baza determinării cheilor de repartizare pentru acele elemente care nu pot fi alocate direct;

f) cheile de repartizare aprobate de conducere sunt notificate și aprobate de autoritatea de supraveghere și se mențin cel puțin pe parcursul unui exercițiu financiar;

g) interesele deținătorilor de polițe de asigurare de viață și, respectiv, de polițe de asigurare generală să nu fie în niciun fel prejudiciate și, în special, profitul înregistrat în una dintre cele două activități să nu fie folosit în beneficiul celeilalte activități decât în cazuri excepționale și cu aprobarea prealabilă a autorității de supraveghere;

h) cerințele de fonduri proprii și capital minim se respectă pentru fiecare categorie de asigurare individual, în baza conturilor separate;

i) cerințele ratelor de solvabilitate, stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere, pentru fiecare dintre cele două activități să fie calculate în mod independent, fără transfer de active de la o activitate la alta;

j) *obligățiile aferente activității în categoriile „asigurări de viață” și „asigurări generale” nu pot fi suportate din contul celeilalte activități.”*

- **alin. (3)** textul „alin. (2) lit. c)” de înlocuit cu textul „alin. (2) lit. i)”;
- **alin. (7), litera c)** va avea următor cuprins:
„c) să depună la autoritatea de supraveghere, separat pentru fiecare dintre cele două activități, în termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune, situațiile financiare specializate și rapoartele auditorului, rapoartele privind solvabilitatea și stabilitatea financiară, evaluarea internă a riscurilor proprii și a solvabilității și alte rapoarte specializate cu scop de supraveghere.”

28. De modificat art. 107 alin. (5) după cum urmează:

- **litera c) în redacția nouă:**
„c) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării mandatului de la asigurător;”;
- de introdus nouă litera c¹) cu următorul cuprins:
„c¹) *persoana responsabilă de sectorul bancassurance să întrunească condițiile de pregătire și de experiență pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;*”;

29. De modificat art. 108, alin (2), litera b) prin excluderea sintagmei „*menținut în mijloace financiare libere de obligații*”.

30. De modificat art. 124 după cum urmează:

- **de substituit din alin.(1) sintagma** „01 ianuarie 2023”, cu sintagma „01 iulie 2024”,

Argumentare: Pornind de la faptul că prezentul proiect de lege, presupune transpunerea Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25.11.2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și reasigurare (Solvabilitate II), noi de criterii financiare privind cerințe de capital, solvabilitate, active, rezerve tehnice este imperios de a acorda timp suficient pentru a fi implementată cu succes și fără impact negativ. Pentru

comparație, țările membre UE care la moment aplică Directiva, au avut un termen de 7 ani pentru implementare.

31. De modificat și completat art.123 alin.3) în nouă redacție după cum urmează:

„(3) Conformarea la cerințele art. 60 se va realiza:

a) la 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se permite abatere de până la 10% de la restricții privind categoriile de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim;

b) la 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se permite abatere de până la 5% de la restricții privind categoriile de active admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și cerinței de capital minim.”

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Iulia Dascălu

